

Vychodí mimo pondelku a piatku každý deň, vpredvečer dátumu o 6. hod.

Redakcia a administrácia:
Budapešť, VIII.,
Mária ul. č. 15.

Telefon: József 12-97.

SLOVENSKÝ DENNÍK

Predplatné:
na rok . K 20.—
na pol roka K 10.—
na štvrt roka K 5.—
na mesiac . K 1.75

Do Nemecka i
Srbska ročne
24 korún. Do
ostatného cu-
dzozemska i do
Ameriky ročne
32 korún. —

Ročník V. Číslo 211

BUDAPEŠŤ, v sobotu, 5. decembra 1914.

Jednotlivé čísla po 6 hal.

Vojna.

Severné bojište.

Uradná zpráva (vydaná 2. decembra na poľudnie):

Na našej fronte v západnej Haliči a v Ruskom Poľsku bol vo všeobecnosti aj včera pokoj.

Minulej noci bol odrazený ruský nápad severozápadne od Wolbromu.

Boje v priestore západne od Novoradomska a Lodzu vyvinujú sa prajne.

Rusi pod dojmom posledného výpadu sa pri Przemysli nehýbu.

Viac nepriateľských letúňov hádzalo bomby bez výsledku.

Operácie v Karpatoch nie sú ešte dokončené

Zvesť o vťiahnutí našich vojsk do Belehradu vyvolalo na severnom bojišti neopísateľnú radosť.

Generálmajör Höfer v. r.

Uradná zpráva, vydaná 3. decembra na poľudnie:

Na severovýchodnom bojišti sa naše polohy včera nezmenilo.

Generálmajör Höfer v. r.

Berlín, 3. decembra. Z hlavného stánu dnes oznamujú:

Cisár včera mal vo Vratislave poradu s arcikniežatom Fridrichom, hlavným veliteľom rak.-uhorskej armády. V sprievode arcikniežata bol dedič trónu Karol František Jozef a šéf generálneho štábu Conrad z Hötzenborfu.

Cisár neskoršie navštívil ranených v tunajších nemocniciach.

„Bud. Tud.“ oznamuje: Do tých čias, kým sa podrobnejšia zpráva bude môcť podať o bojoch v karpatských priesmykoch, môžeme konštatovať, že úplné porazenie a vyhnatie z územia krajiny do zemplínskej stolice vtrhnutia nepriateľa pokračuje s úspechom. Východne od Zemplína len kde-tu boli menšie, ale vždy úspešné boje s nepriateľom stojacim za hranicami krajiny. Jedna silnejšia ruská kolona obsadila severovýchodnú pohraničnú časť šarišskej stolice. Opatrenia na zatlačenie tejto kolony sú v prúde. Na vidiekoch blízkyh ku zemplínskym a šarišským operáciám vojenská správa porobila vzhľadom odpravovania ranených ako aj iné podobné opatrenia. Tieto, všetkým možnostiam zodpovedavé opatrenia ale nesmú obyvateľstvo znepokojovať alebo pomýliť. Ako sa to stalo pri prvom vtrhnutí, aj teraz behom niekoľko krátkych dní faktá dokážu, že ku obavám niet žiadnej príčiny.

Nemecká úradná zpráva so dňa 3. decembra:

Ani na jednom bojišti nestala sa spomenutia hodná udalosť.

Hlavné vodcovstvo.

Rotterdam, 2. decembra. Depeša ruského hlavného veliteľa so dňa 30. novembra oznamuje, že Rusi narazili na znamenite opevnené a s veľkou húževnatosťou bránené pozície. Kedy-tedy prejdú Nemci do ofenzívy. Nasledujú potom boje chlap proti chlapovi, vyznačujúce sa neobyčajnou tvrdošijnosťou. Nemci dostali na posilu dve pešiacke a jednu jazdeckú divíziu. Neďaleko Čenstochovej a medzi Clumbockom a Koalínom objavili Rusi mohutne opevnenú nepriateľskú pozíciu, ktorá chránená je trojnásobnou ohradou umeľých prekážok. (P. Ll.)

Berlín, 2. decembra. Zpravodajcovia oznamujú z hlavného stánu východnej armády: Voje generála Mackensena pokračujú v úspešných útokoch na čiare ležiace južne od Visly a tam značné ruské sily porazili a zatlačili. Bitevná fronta je asi 90 kilometrov dlhá a od štyroch dní na celej tejto čiare sú Nemci v ofenzíve. Rusi na celej fronte utrpeli veľmi veľké ztráty nielen na zajatých, ale aj na mŕtvých a ranených. Nemecké vojsko ukoristilo mnoho válečného materiálu a so zďarom pokračuje v útokoch. Vojsku oznámili, že cisár došiel na bojište, čo v obrovskej miere zvýšilo bojachtivosť a odvahu všetkých čiat.

Berlín, 2. decembra. Smerodajné berlínske kruhy zistili, že operácie rak.-uhorskej armády na južných stranách Poľska mali ten najúplnejší úspech. Rusi hodili na túto čiaru ohromné sily, aby ju zadlávili, ale všetky ich námahy skončili sa s nezdarom a s veľkými ztratami, prečo potom ruské veliteľstvo prestalo s týmito cieľu nemajúcimi pokusmi a zastavilo ďalšie nápady. Ruské vojsko — veľmi veľké — zakopalo sa na tejto čiare a dnes v južnom Poľsku boj celkom pauzuje. Výsledok bojov ale odtiaľto na sever stojacích bude mať predvídané už v najbližších dňoch značný vliv na túto situáciu.

Berlín, 2. decembra. Jedna rotterdamská zpráva potvrdzuje úradnú zprávu hlavného vodcovstva nemeckého o zdarenom prielome ruskej fronty pri Lodzi. Zpráva táto hovorí:

Z Poľska dochádzajúce ruské zprávy sú už menej chvastavé a vzbudzujú ten dojem, že Rusi, ktorí chceli juhovýchodne od Lodzu zaobkľúčiť nemeckú armádu, nielen že mali úplný nezdar s týmto počínaním, ale im samým hrozí teraz obkľúčenie so strany Nemcov, stojacích medzi Lodzom a Kališom. Na každý pád vysvitlo, že mestá Kališ a Čenstochová, ktoré boli Nemci hneď na počiatku vojny zaujali, tvoria veľmi dôležitú bázis pre vojenské operácie.

„Bud. tud.“ oznamuje 2. dec., že ministerpredseda gróf Štefan Tisza upravil na hlavných županov všetkých ruským vtrhnutím priamo dotknutých stolíc nasledujúci telegram:

Ponevác som sa dozvedel, že značná čiastka obyvateľstva stolice počala utekať na chýr o bojoch v karpatských priesmykoch, prosím vás (titul) cestou miestnej tlače alebo na inakší vhodný spôsob obecenstvo uvedomiť o zlých následkoch a nebezpečí takéhoto počínaní.

Odľahdnuc od toho, že ako úfam, my aj toto druhé ruské vtrhnutie odrazíme, je to ešte aj pre obyvateľstvo tých miest a obcí, ktoré by vystavené mohli byť prípadnému ruskému obsadeniu, o veľa výhodnejšie, keď ostane doma. Aj pri prvom ruskom vtrhnutí sa ukázalo (na príklad aj v Marmarošskej), že zničeniu vystavený je majetok hlavne občanstva, ktoré upchlo. Rusi tým, ktorí ostali doma, ani na ich osobe neublížili, ani nezničili ich majetok.

Tí nie vojopovinní obyvatelia tedy, ktorí ruskú okupáciu pokojne vyčkajú, vystavení sú menším škodám, kdežto uprchlíci v zimnom čase a pri terajšej drahoste ako sa dá predvídať, vystavení budú ťažkým strádaniám a utrpeniam. Následkom tohoto uhorská vláda, práve tak ako to urobila pruská vláda ohľadom Východného Pruska, radí obyvateľstvu ostať na pokoji do tých čias, kým niet zvláštnej príčiny obávaf sa hnevu nepriateľa.

Prosím (titul) sdeliť obsah tohoto môjho telegramu aj vojenským komandám úradujúcim na území stolice. Tisza.

Londýn, 3. decembra. „Morning Post“ oznamuje z Petrohradu: Generála Rennenkampa vydvihli z hlavného vodcovstva, lebo pri koncentraciónálnych pohyboch nariadených na zaobkľúčenie nemeckej armády o dva dni neskorej ako bolo treba zaujal mu vyznačené pozície.

Južné bojište.

„Bud. Tud.“ oznamuje:

Z južného bojišťa došla 2. decembra o 3. h. 15 min. nasledujúca zpráva:

Jeho veličenstvo dostalo od veliteľa V. armády nasledujúci holdujúci telegram:

Preštosťný prostm Vaše cisarske a apoštolsko-kráľovské veličenstvo v 66-ročnú výročnicu slávneho panovania môcť Vášmu veličenstvu ku nohám položiť najodanejšie blahoželané V. armády s tým najpontženejším oznámením, že vojská V. armády zaujaly dnes mesto Belehrad.

Frank, generál pechoty.

„Bud. Tud.“ oznamuje z južného bojišťa 2. decembra:

Ponevác nepriateľ ustupuje, nebolo včera vážnejších bojov.

Napred poslané výzvedné patroly narazily na zadné voje nepriateľa a zajaly viac sto Srbov.

Z južného bojišťa 3. decembra úradne oznamujú:

Vitazný postup našich vojsk cez Kolubaru prinútil nepriateľa, aby sa Belehradu, ktorého opevnenia obrátené sú na sever, vzdal bez boja, žeby sa tamojšia posádka nevystavila nebezpečiu zajatia. Naše čaty cez Sávu a z južnej strany vnikly do mesta a obsadily aj od neho južne ležiace výšiny. Nemeckú a r.-k.-uhorskú vyslaneckú palotu sme zaraz vojensky zabezpečili.

Na ostatných čiastkach fronty nepriateľ byvše na ústupe a naše vlastné kolony mohúc po bezodných cestách len pomaly napredovať, vyvinuly sa len menšie boje so zadným vojom nepriateľa, pri ktorých sme zajali asi 200 mužov.

Západné bojište.

Berlín, 2. dec. Veľký hlavný stán dnes oznamuje:

Na Západe sme menšie výpady nepriateľa odrazili. V argonnských horách würtemburský pluk č. 120, pluk Jeho veličenstva cisára, vydobyl jeden silný oporný bod a zajal pritom dvoch ofícierov a 300 mužov.

Hlavné vodcovstvo.

Petrograd 2. dec. (Cez Rím.) Zpravodajca vojenského časopisu Messenger de l'Armée, ktorý je v hlavnom stáne francúzskeho oznamuje, že na flandrijskom bojišti je pokoj. Pokoj, aký býva pred búrkou. Štrí sa chýr, že Nemci onedlho započnú nápad v obrovských rozmeroch.

V centre francúzskeho bojišťa trvajú jednotlivé delostrelecké boje ďalej, kde-tu pretrhúvané bojom pechoty, menovite v argonnských horách. Podobne byly menšie, veľkého významu nemajúce šarvátky aj východne od Verdunu.

Vo Flandrii južne od Dixmuidenu na pravom brehu Ysery počali Nemci s pechotou napádať anglické mosty, čo nepriateľa prekvapilo, ostatne ale zmeny v Belgicku niet.

